

**Комунальний заклад Київської обласної ради
«Чорнобильський медичний фаховий коледж»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора
з навчальної роботи

_____Тетяна САЛОБУТА

«___» _____ 2025 р.

Циклова комісія клінічних дисциплін

**РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«ВУЗЬКІ ДИСЦИПЛІНИ: ОТОРИНОЛАРИНГОЛОГІЯ,
ОФТАЛЬМОЛОГІЯ ТА СТОМАТОЛОГІЧНІ ЗАХВОРЮВАННЯ»**

**РОЗДІЛ 2 ВУЗЬКІ ДИСЦИПЛІНИ:
ОТОРИНОЛАРИНГОЛОГІЯ**

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	223 Медсестринство
Освітньо-професійна програма	Лікувальна справа
Освітній ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Вид освітнього компонента	Обов'язковий
Мова викладання	Українська

**Яготин
2025**

Робоча програма **Вузькі дисципліни: оториноларингологія**
для здобувачів освіти за спеціальністю **223 Медсестринство,**
Освітньо-професійна програма **Лікувальна справа**
2023 року

Кравченко Володимир Миколайович, викладач спеціаліст

Розробники: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма схвалена на засіданні циклової комісії **клінічних дисциплін**
Протокол від № _____ " ____ " _____ 2025 року
Голова комісії _____ Марія ШУЛІЛА

Перезатверджено:

20__ рік _____

20__ рік _____

20__ рік _____

1. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, напрямок підготовки, освітньо- професійний рівень	Характеристика освітнього компонента
Кількість кредитів – <u>ECTS – 1,3</u>	Галузь знань <u>22 Охорона здоров'я</u> Напрямок підготовки <u>223 Медсестринство</u>	Нормативна
Загальна кількість годин - 40	Освітньо-професійна програма: <u>Лікувальна справа</u>	Рік підготовки:
		3-й
		Семестр
		5-й
		Лекції:
		7 год
		Практичні:
20 год		
Самостійна робота:		
13 год		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1,8 самостійної роботи здобувач освіти – 0,9	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Вид контролю: Диф. залік

2. Мета та завдання освітнього компонента

Робочу програму Розділу 2 «Вузькі дисципліни: оториноларингологія» з освітнього компонента «Вузькі дисципліни: оториноларингологія, офтальмологія та стоматологічні захворювання» складено для підготовки фахових молодших бакалаврів у закладі фахової передвищої освіти за спеціальністю 223 Медсестринство галузь знань 22 Охорона здоров'я освітньо-професійна програма «Лікувальна справа» відповідно до складових галузевих стандартів фахової передвищої освіти затверджених МОН України (Наказ МОН «Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 223 Медсестринство галузі знань 22 Охорона здоров'я освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» № 1202 від 08.11.2021 року), освітньо-професійної програми «Лікувальна справа» 2023 року та навчальних планів 2023 року відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців і навчального плану, затверджених Міністерством освіти і науки, молоді та спорту та Міністерством охорони здоров'я України в 2011 р..

«Вузькі дисципліни: оториноларингологія, офтальмологія та стоматологічні захворювання» здобувачі освіти вивчають протягом одного семестру, на третьому році навчання у V семестрі.

На вивчення освітнього компонента відводиться 120 год., з них: 22 — на лекції, 58 — на навчальну практику під керівництвом викладача і 40 — на самостійну роботу. Освітній компонент складається з Розділу 1 «Вузькі дисципліни: офтальмологія», Розділу 2 «Вузькі дисципліни: оториноларингологія» та Розділу 3 «Вузькі дисципліни: стоматологічні захворювання».

На вивчення Розділу 2 «Вузькі дисципліни: оториноларингологія» відводиться 40 год, з них 7 — на лекції, 20 — на навчальну практику та 13 — на самостійну роботу.

Вивчення Розділу 2 «Вузькі дисципліни: оториноларингології» має велике значення у підготовці фахівців освітньо-професійної програми «Лікувальна справа».

Знання основних питань догляду за пацієнтами з хворобами вуха, горла та носа стосується не тільки медичного персоналу, який працює в ЛОР-закладах, а й медичних працівників будь-якої лікувальної установи, оскільки хвороби носа, горла та вуха є досить частою патологією людського організму.

У зв'язку з подальшим розвитком оториноларингології, що характеризується все ширшим застосуванням нових складних діагностичних методів дослідження та хірургічних втручань, значно підвищуються вимоги до роботи фельдшерів. Фельдшер, перебуваючи поруч із пацієнтом, слідкує за всіма змінами в перебігу захворювання, виконує необхідні маніпуляції і надає долікарську допомогу.

На навчальній практиці здобувачі освіти повинні отримати чітке уявлення про освітній компонент, що вивчається, засвоїти необхідні маніпуляції під час обстеження хворих, знати специфічний медичний інструментарій та обладнання, правила підготовки його до роботи; навчитися виконувати за призначенням лікаря необхідні маніпуляції, оволодіти практичними навичками надання першої

медичної допомоги, умінням догляду за ЛОР-хворими, профілактичними заходами, дотримуватися медичної етики та деонтології.

У розрізі освітнього компонента здобувачі освіти вивчають патологічні стани ЛОР-органів, їх причини та симптоми, оволодівають сучасними методами діагностики і лікування, ознайомлюються з роботою в операційній, перев'язочній ЛОР-відділення.

Характер навчання має бути проблемним, що досягається вирішенням реальних ситуаційних завдань.

Ця програма передбачає такі цілі:

- максимальну орієнтацію на формування базових професійних знань, умінь, навичок, необхідних для діяльності фельдшера;
- надання медичної допомоги пацієнту в конкретній клінічній ситуації.

Після вивчення освітнього компонента здобувачі освіти повинні знати:

- анатомію, фізіологію ЛОР-органів;
- патологічні стани при захворюваннях вуха, горла, носа і приносних пазух; їх причини, симптоми, методи лікування та догляду;
- роль фельдшера в лікувально-діагностичному процесі, відповідальність за своєчасність та правильність виконання медичних маніпуляцій;
- значення догляду за хворими як лікувального фактора;
- правила дотримання медичної етики та деонтології;
- основи техніки безпеки та техніку безпеки в оториноларингології.

Здобувачі освіти повинні вміти:

- виконувати найпоширеніші маніпуляції;
- надавати першу долікарську допомогу;
- підготувати необхідні інструменти, виконувати правила стерилізації інструментарію, дотримуючись принципів асептики та антисептики;
- проводити догляд за хворими у ЛОР-відділенні, поліклініці, вдома.

Здобувачі освіти мають бути поінформовані про:

- досягнення медицини, що втілюються в практику охорони здоров'я;
- нові лікарські засоби і методи їх застосування;
- нові методи діагностики захворювань.

Після вивчення освітнього компонента здобувачі освіти повинні оволодіти компетенціями:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК. 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК. 1. Здатність до застосування професійних стандартів та нормативно-правових актів у повсякденній медичній практиці.

СК. 4. Здатність до співпраці з пацієнтом, його оточенням, з іншими медичними й соціальними працівниками на засадах сімейно-орієнтованого підходу, враховуючи особливості здоров'я чи перенесені хвороби та фізичні, соціальні, культурні, психологічні, духовні чинники і фактори довкілля, здійснювати санітарно-просвітницьку роботу.

СК. 6. Здатність до роботи в мультидисциплінарній команді при здійсненні професійної діяльності, для ефективного надання допомоги пацієнту протягом життя, з урахуванням усіх його проблем зі здоров'ям.

СК. 7. Здатність до вміння обирати обґрунтовані рішення в стандартних клінічних ситуаціях, спираючись на здобуті компетентності та нести відповідальність відповідно до законодавства.

СК. 9. Здатність до використання сукупностей професійних навичок (умінь) при підготовці та проведенні діагностичних досліджень та застосовуванні дезінфікуючих і лікарських засобів у професійній діяльності.

СК. 10. Здатність до забезпечення безпеки пацієнта, дотримання принципів інфекційної та особистої безпеки, збереження здоров'я у процесі здійснення догляду, виконання маніпуляцій, процедур, при переміщенні та транспортуванні пацієнта, наданні екстреної медичної допомоги.

СК. 13. Здатність до використання професійно профільованих знань, умінь та навичок для здійснення санітарно-гігієнічних і лабораторних досліджень, протиепідемічних та дезінфекційних заходів.

Програмні результати навчання (РН)

РН. 1. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами для комунікації, ведення медичної та іншої ділової документації.

РН. 2. Застосовувати сучасні цифрові та комунікативні технології для пошуку інформації та документування результатів професійної діяльності.

РН. 4. Вести медичну документацію за формами, встановленими нормативно-правовими документами.

РН. 5. Дотримуватися правил охорони праці та безпеки життєдіяльності.

РН. 6. Обирати тактику спілкування з пацієнтами та членами їхніх родин, колегами, дотримуючись принципів професійної етики, толерантної та неосудної поведінки при здійсненні професійної діяльності, з урахуванням соціальних, культурних, гендерних та релігійних відмінностей.

РН. 8. Вживати заходи спрямовані на створення безпечного лікарняного середовища та дотримання лікувально-охоронного режиму, в інтересах збереження власного здоров'я та зміцнення здоров'я пацієнта.

РН. 9. Розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності та визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях і станах.

РН. 10. Вміти проводити підготовку пацієнта до лабораторних, інструментальних та інших досліджень, здійснювати забір біологічного матеріалу та проб, скеровувати до лабораторії.

РН. 11. Застосовувати лікарські препарати та медикаменти при здійсненні професійної діяльності.

РН. 12. Виконувати медичні маніпуляції та процедури відповідно до фахових протоколів, алгоритмів, включаючи надання послуг з первинної медичної допомоги в складі команди первинної медичної допомоги .

РН. 13. Надавати екстрену та невідкладну долікарську медичну допомогу.

РН. 18. Дотримуватися правил ефективної взаємодії в команді для надання якісної медичної допомоги різним категоріям населення.

РН. 19. Здійснювати взаємозалежні професійні функції з метою забезпечення

якісної медичної допомоги населенню.

		<i>патологією ЛОР-органів.</i>	
2	Самостійна робота	<p>Захворювання носа і при носових пазух <i>Клінічні симптоми, що виникають при пухлинах носа та при носових пазух. Клінічний перебіг гранульом верхніх дихальних шляхів з переважним ураженням порожнини носа і при носових пазух.</i></p>	2
	Лекція	<p>Захворювання глотки та стравоходу Анатомічні межі глотки, її відділи. Характеристика функцій епітелію. Лімфоєпітеліальне глоткове кільце. Функції глотки: дихальна, захисна, мовна, ковтання (смоктання). Функції глоткового кільця Пирогова. Методи обстеження при патологічних станах глотки. Гіпертрофія носоглоткового мигдалика. Аденоїдит. Причини, симптоми, методи лікування, профілактика. Вплив аденоїдів на навколишні органи та розвиток дитячого організму. Ангіни, їхні види. Етіологія, симптоми, лікування, ускладнення, догляд за хворими, профілактика. Дифтерія зіва. Форми, відмінності між дифтерією та ангіною. Організаційні заходи в разі підозри на дифтерію. Хронічний тонзиліт. Причини, симптоми, методи лікування, профілактика. Гострий фарингіт. Причини, симптоми, лікування. Сторонні тіла глотки. Симптоми, методи видалення.</p>	2
3	Самостійна робота	<p>Захворювання глотки та стравоходу <i>Клінічні симптоми, що виникають при пухлинах глотки і стравоходу, можливі ускладнення і особливості перебігу. Клінічна симптоматика при інфекційних гранульомах верхніх дихальних шляхів з переважним ураженням глотки.</i></p>	2
	Лекція	<p>Захворювання гортані та трахеї Анатомічні межі гортані, її відділи. Функції епітелію. Функції гортані: дихальна, захисна, голосова. Методи дослідження гортані: пряма і непряма ларингоскопія. Гострий ларингіт. Причини, симптоми, лікування, профілактика. Набряк гортані, причини. Стеноз гортані, причини, ступені, клінічні симптоми, засоби терапевтичного лікування. Гортанна ангіна, причини, симптоми, лікування, профілактика. Гострий стенозувальний ларинготрахеобронхіт у дітей, причини, симптоми, лікування, профілактика. Дифтерія гортані. Сторонні тіла гортані, трахеї, бронхів.</p>	1
	Самостійна робота	<p>Захворювання гортані та трахеї <i>Клінічні симптоми, що виникають при пухлинах гортані і трахеї, можливі ускладнення і особливості перебігу. Клінічна симптоматика при інфекційних гранульомах верхніх дихальних шляхів з переважним ураженням гортані і трахеї.</i></p>	3

4	Лекція	<p align="center">Захворювання вуха</p> <p>Зовнішнє, середнє, внутрішнє вухо. Анатомічні межі. Зв'язок середнього вуха із соскоподібним відростком та носоглоткою. Слуховий апарат внутрішнього вуха. Звукопровідність, звукосприймання. Вестибулярний аналізатор, Функціональний зв'язок з мозочком.</p> <p>Отоскопія. Методи дослідження слуху шепітною та розмовною мовами. Дослідження слуху за допомогою камертонів. Аудиометрія (суб'єктивна і об'єктивна). Дослідження вестибулярних функцій.</p> <p>Травми вуха: механічні, термічні (відмороження та опіки), хімічні. Перша медична допомога. Фурункул. Причини, клінічні симптоми, лікування, догляд за хворими. Сірчана пробка. Особливості видалення. Отогематома. Причини, клінічні симптоми, лікування. Дифузний зовнішній отит. Причини, клінічні симптоми, лікування. Сторонні тіла вуха. Симптоми, допомога. Гостре та хронічне запалення середнього вуха. Причини, клінічні симптоми, лікування, догляд за хворими, профілактика. Особливості перебігу гострого середнього отиту в дітей грудного віку.</p> <p>Отогенні внутрішньочерепні ускладнення: синус-тромбоз і отогенний сепсис, отогенний менінгіт, абсцес мозку та мозочка. Клінічна картина, лікування та профілактика. Догляд за хворими з внутрішньочерепними ускладненнями.</p>	2
	Самостійна робота	<p align="center">Захворювання вуха</p> <p><i>Клінічні симптоми, що виникають при пухлинах вуха, можливі ускладнення і особливості перебігу. Клінічна симптоматика приглухуватості, глухоти. Показання та техніка слухопротезування. Принципи тимпанопластики.</i></p>	2
1	Практичне заняття	<p align="center">Захворювання носа і при носових пазух</p> <p>Анатомія і фізіологія носа та при носових пазух (повторення). Правила користування лобним рефлектором. Визначення дихальної та нюхової функцій носа. Ознайомлення з методами передньої та задньої риноскопії.</p> <p>Підготовка хворих до операції на носі, при носових пазухах. Підготовка медичного інструментарію та перев'язувального матеріалу. Післяопераційний догляд за хворими. Ознайомлення з пункцією верхньощелепної пазухи. Ознайомлення з методами видалення сторонніх тіл з порожнини носа.</p> <p align="center">Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — огляд зовнішнього носа; — огляд присінка порожнини носа; — пальпація носа і при носових ділянок; — проведення дослідження дихальної функції; — проведення дослідження нюхової функції за допомогою набору ароматних речовин; — накручування вати на зонд та взяття мазка зі слизової 	4

2	Практичне заняття	<p>оболонки носа;</p> <ul style="list-style-type: none"> — туалет носа; — введення лікарських речовин у ніс: закапування крапель у ніс, змащування слизової оболонки носа, інсуфляція в ніс медикаментозних засобів; — проведення передньої тампонади носа; — накладання зігрівального компресу на ніс та ділянку верхньощелепної пазухи; — накладання пращоподібної пов'язки на ніс. <p style="text-align: center;">Захворювання глотки та стравоходу.</p> <p>Анатомія та фізіологія глотки (повторення). Зовнішній огляд і пальпація шиї та лімфатичних вузлів. Огляд порожнини рота. Проведення середньої фарингоскопії.</p> <p>Діагностика захворювань порожнини глотки при ангінах, паратонзилітах, хронічному тонзиліті, аденоїдитах, хронічних фарингітах та інфекційних захворюваннях, що супроводжуються ураженням піднебінних мигдаликів.</p> <p>Аденотомія. Підготовка хворого до операції. Допомога під час аденотомії в дітей. Догляд за хворими після операції. Проведення бактеріологічного обстеження (взяття мазка на дифтерію). Організаційні заходи в разі підозри на дифтерію. Тонзилектомія. Підготовка хворого до операції. Післяопераційний догляд</p> <p style="text-align: center;">Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — огляд порожнини рота; — проведення середньої фарингоскопії; — пальпація шиї та підщелепних лімфатичних вузлів; — взяття мазка зі слизової оболонки глотки на дифтерію; — змащування піднебінних мигдаликів і задньої стінки глотки; — накладання зігрівального компресу на підщелепну ділянку, шию; — приготування розчинів для полоскання глотки та інгаляцій. 	4
3	Практичне заняття	<p style="text-align: center;">Захворювання гортані та трахеї</p> <p>Анатомія і фізіологія гортані (повторення). Ознайомлення з методами прямої та непрямой ларингоскопії.</p> <p>Ознайомлення з методами видалення сторонніх тіл з гортані, трахеї, бронхів. Показання до трахеотомії. Підготовка трахеотомічного набору медичних інструментів. Догляд за хворими після трахеотомії. Методи введення лікарських засобів у гортань (змащування слизової оболонки гортані, вливання в гортань лікарських речовин, вдихання порошкоподібних речовин, пульверизація гортані, інгаляції).</p>	4

4	Практичне заняття	<p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — зовнішній огляд та пальпація шиї, лімфатичних вузлів; — пальпація гортані; — накладання зігрівального компресу на ділянку гортані; — підготовка трахеостомічного набору медичних інструментів; — туалет і заміна внутрішньої трахеостомічної трубки; — перев'язування хворих після трахеотомії; — введення лікарських засобів до гортані; — введення носостравохідного зонда. <p>Захворювання вуха. Анатомія та фізіологія вуха. Отоскопія. Підготовка хворих до операцій</p> <p>Анатомія і фізіологія вуха (повторення). Огляд і пальпація ділянки зовнішнього вуха. Пальпація вушної раковини, козелка, соскоподібного відростка.</p> <p>Отоскопія. Дослідження слуху шепітною та розмовною мовами. Дослідження вестибулярних функцій (пальценосова та вказівна проби, проба Ромберга, проба витягнутих рук, обертова проба).</p> <p>Підготовка хворих до операції на вусі. Догляд за хворими після операції. Ознайомлення з історіями хвороб хворих із внутрішньочерепними ускладненнями.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — огляд та пальпація ділянки зовнішнього вуха; — визначення стану лімфатичних вузлів, соскоподібного відростка; — дослідження слуху шепітною та розмовною мовами; — проведення вестибулярних проб; — проведення туалету зовнішнього вуха (сухий та вологий способи); — взяття мазка із зовнішнього слухового ходу; — отоскопія; 	4
5	Практичне заняття	<p>Захворювання вуха. Методи лікування хворих</p> <p>Методи видалення сторонніх тіл із зовнішнього вуха. Методики лікування хворих (консервативне і хірургічне).</p> <p>Ознайомлення з методом спинномозкової пункції.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — введення лікувальних засобів у зовнішній слуховий хід (закапування крапель, введення турунд, вдування порошкоподібних ліків); — накладання зігрівального компресу на ділянку вуха; — накладання вушних пов'язок: великої та малої; — видалення сірчаних пробок із зовнішнього слухового ходу методом вимивання; — продування слухових труб за методом Поліцера; 	4

		<ul style="list-style-type: none">— пневмомасаж барабанної перетинки;— підготовка хворого до спинномозкової пункції;— набір інструментів для спинномозкової пункції;— допомога лікареві під час проведення спинномозкової пункції;— догляд за хворими після спинномозкової пункції.	
--	--	---	--

4. Структура освітнього компонента

№ з/п	Тема	Кількість годин			
		Загальний обсяг	Лекції	Навчальна практика під керівництвом викладача	Самостійна робота
1	Вступ. Історичні аспекти оториноларингології. Анатомічний зв'язок і фізіологічна взаємозалежність ЛОР-органів. Роль фельдшера в процесі лікування хворих з ЛОР-патологією	2	-	-	2
2	Охорона праці в оториноларингології	2	-	-	2
3	Захворювання носа і приносових пазух	8	2	4	2
4	Захворювання глотки та ставоходу	8	2	4	2
5	Захворювання гортані та трахеї	8	1	4	3
6	Захворювання вуха Диференційований залік	12	2	8	2
	Усього	40	7	20	13

5. Теми лекційних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
<i>5 семестр</i>		
1	Захворювання носа і приносових пазух	2
2	Захворювання глотки та ставоходу	2
3	Захворювання гортані та трахеї	1
4	Захворювання вуха	2
	Всього	7

6. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
<i>5 семестр</i>		
1	Захворювання носа і при носових пазух	4
2	Захворювання глотки та стравоходу.	4
3	Захворювання гортані та трахеї	4
4	Захворювання вуха. Анатомія та фізіологія вуха. Отоскопія. Підготовка хворих до операцій	4
5	Захворювання вуха. Методи лікування хворих	4
	Усього	20

7. Самостійна робота

№ з/п	Тема	К-ть годин
1	Вступ. Історичні аспекти оториноларингології. Анатомічний зв'язок і фізіологічна взаємозалежність ЛОР-органів. Роль фельдшера в процесі лікування хворих з ЛОР-патологією. Робота фельдшера у ЛОР – кабінеті та стаціонарі.	2
2	Основи охорони праці та безпеки життєдіяльності під час роботи в оториноларингології. Охорона праці під час роботи з апаратурою та обладнанням у процесі обстеження та надання допомоги хворим з ЛОР – патологією. Охорона праці під час роботи з колючими та ріжучими інструментами. Особливості профілактики інфекційних захворювань, у тому числі СНІДу, під час обстеження та лікування хворих з патологією ЛОР - органів.	2
3	Пухлини носа та приносових пазух. Клінічні прояви, діагностика та лікування. Клінічний перебіг гранульом верхніх дихальних шляхів з переважним ураженням порожнини носа і приносових пазух.	2
4	Пухлини глотки. Клінічні прояви, діагностика та лікування. Інфекційні гранульоми верхніх дихальних шляхів з переважним ураженням глотки. Клінічні прояви, діагностика та лікування.	2
5	Пухлини гортані та трахеї. Клінічні прояви, діагностика та лікування. Клінічна симптоматика при інфекційних гранульомах верхніх дихальних шляхів з переважним ураженням гортані і трахеї.	3
6	Клінічні симптоми, що виникають при пухлинах вуха, можливі ускладнення і особливості перебігу. Приглухуватість, глухота, слухопротезування. Принципи тимпанопластики.	2
	Усього	13

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Передня риноскопія за допомогою лобового рефлектора.

2. Накручування вати на зонд та взяття мазка зі слизової оболонки носа.
3. Закапування в ніс лікарських засобів, введення мазі.
4. Проведення передньої тампонади носа.
5. Накладання зігрівального компресу на верхньощелепну порожнину.
6. Накладання пращоподібної пов'язки на ніс.
7. Огляд порожнини ротоглотки.
8. Проведення фарингоскопії.
9. Взяття мазка зі слизової оболонки глотки на дифтерію.
10. Змащування піднебінних мигдаликів і задньої стінки глотки.
11. Пальпація шиї та підщелепних лімфатичних вузлів.
12. Приготування розчинів для полоскання глотки та інгаляцій.
13. Накладання зігрівального компресу на підщелепну ділянку.
14. Підготовка трахеостомічного набору медичних інструментів для операції.
15. Туалет і заміна внутрішньої трахеостомічної трубки.
16. Догляд за хворими після трахеотомії.
17. Введення лікарських засобів у гортань, проведення інгаляцій.
18. Накладання зігрівального компресу на ділянку гортані.
19. Введення носостравохідної трубки.
20. Огляд і пальпація ділянки зовнішнього вуха та козелка.
21. Проведення туалету зовнішнього слухового ходу.
22. Взяття мазка із зовнішнього слухового ходу.
23. Отоскопія.
24. Введення лікарських засобів у зовнішній слуховий хід.
25. Накладання зігрівального компресу на ділянку вуха.
26. Накладання вушних пов'язок: великої та малої.
27. Видалення сірчаних пробок із зовнішнього слухового ходу методом вимивання.
28. Продування слухових труб за методом Політцера.
29. Пневмомасаж барабанної перетинки.
30. Дослідження слуху шепітною та розмовною мовами.

ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ДО СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Безпека життєдіяльності під час роботи з апаратурою та обладнанням у процесі обстеження і надання допомоги хворим з ЛОР-патологією.
2. Техніка безпеки під час роботи з колючими та ріжучими інструментами.
3. Особливості профілактики інфекційних захворювань, у тому числі СНІДу, під час обстеження та лікування хворих з патологією ЛОР-органів.
4. Участь фельдшера у профілактиці та лікуванні хвороб ЛОР-органів, наданні невідкладної допомоги, догляді за хворими.
5. Робота фельдшера у ЛОР-кабінеті та стаціонарі.
6. Анатомія та фізіологія носа і при носових пазух.
7. Опіки, відмороження носа. Лікування та догляд.
8. Фурункул носа. Клінічні симптоми, методи лікування, догляд.
9. Гострі та хронічні риніти. Лікування, догляд, профілактика.
10. Носова кровотеча. Причини, засоби припинення кровотечі, догляд.
11. Види сторонніх тіл порожнини носа. Принципи їх видалення.
12. Причини гострих і хронічних захворювань при носових пазух. Клінічні симптоми. Методи лікування та догляду.
13. Анатомія та фізіологія глотки.
14. Аденоїди. Аденоїдити. Клінічні симптоми, методи лікування та догляду за хворими, профілактика. Вплив аденоїдів на навколишні органи та розвиток дитячого організму.
15. Підготовка хворого до аденотомії. Допомога медичної сестри під час аденотомії у дітей. Догляд за хворими після операції.
16. Ангіни. Причини, класифікація, догляд. Ускладнення.
17. Дифтерія глотки. Ознаки дифтерійного нальоту. Взяття мазка на дифтерію.
18. Хронічний тонзиліт. Причини, методи лікування та догляду.
19. Підготовка хворого до тонзилектомії. Післяопераційний догляд.
20. Сторонні тіла глотки. Методи видалення.
21. Анатомія та фізіологія гортані і трахеї.
22. Гострий ларингіт. Клінічні симптоми, лікування, догляд.
23. Гострий стенозуювальний ларинготрахеобронхіт у дітей. Особливості перебігу, методи лікування та догляду.
24. Дифтерія гортані. Організаційні заходи у разі підозри на дифтерію.
25. Стеноз гортані. Причини, ступені, клінічні симптоми, засоби терапевтичного лікування, догляд.
26. Трахеотомічний набір медичних інструментарів. Догляд за хворими після трахеотомії.
27. Методи видалення сторонніх тіл з гортані, трахеї, бронхів.
28. Анатомія та фізіологія вуха (зовнішнього, середнього та внутрішнього).
29. Механічні, термічні, хімічні травми зовнішнього вуха.
30. Фурункул зовнішнього вуха. Причини, клінічні симптоми, лікування, догляд.
31. Сірчана пробка. Особливості видалення.
32. Сторонні тіла зовнішнього вуха, їх різновиди, особливості видалення.
33. Гостре та хронічне захворювання середнього вуха. Причини, лікування, догляд.
34. Особливості отитів у дітей грудного віку.

9. Індивідуальні завдання

З метою кращого засвоєння матеріалу із Розділу 2 «Вузькі дисципліни: оториноларингологія» робочою програмою і навчальним планом освітньо-професійної програми «Лікувальна справа» передбачене виконання індивідуальних завдань:

1. Кожному здобувачу освіти пропонується індивідуальне завдання: скласти тези бесіди, лекції з профілактики ЛОР-захворювань. Наприклад:

а) скласти план та підготувати тези лекції для пацієнтів отоларингологічного кабінету на тему: «Сторонні тіла гортані, трахеї, бронхів. Профілактика. », «Профілактика ангіни», «Профілактика отиту», тощо;

б) скласти план та підготувати тези лекції з основ охорони праці в ЛОР-кабінеті для середнього медичного персоналу та для пацієнтів.

2. Серед здобувачів освіти III курсів провести конкурс санбюлетнів (презентацій, рефератів) на тему:

«Профілактика захворювань в оториноларингології».

10. Методи навчання

Навчальний процес здійснюється за традиційною технологією: лекції, практичні заняття, самостійна позааудиторна робота. Під час лекцій використовується засоби наочності, зокрема на всі лекційні заняття створені мультимедійні презентації, інтерактивні методи.

Практичні заняття спрямовані на отримання базових знань та відпрацювання алгоритмів виконання практичних навичок на рівні навички. На практичних заняттях здобувачі освіти опановують уміння спілкуватися з хворими як на прикладах використання елементів рольової та ділової гри, так і безпосередньо при роботі з хворими.

11. Методи контролю

На лекційних заняттях проводиться вибірковий контроль на засвоєння викладеної теми.

На практичних заняттях контроль знань проводиться різними методами: опитування, розв'язування тестових завдань, виконання практичних навичок при роботі в малих групах, та індивідуальне виконання практичної навички. Значне місце при оцінці знань відводиться розв'язуванню ситуаційних задач як типових так і підвищеної складності.

Контроль самостійної позааудиторної роботи проводиться у формі виконання індивідуальних завдань на практичних заняттях, індивідуальних консультаціях згідно графіка.

Підсумковий контроль проводиться у формі диференційованого заліку, який включає усні відповіді та розв'язання ситуаційної задачі з виконанням практичної навички.

12. Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти Розділу 2 «Вузькі дисципліни: оториноларингологія»

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти Розділу 2 «Вузькі дисципліни: оториноларингологія» складено для визначення рівня підготовки фахових молодших бакалаврів у закладі фахової передвищої освіти КЗ КОР «Чорнобильський медичний фаховий коледж» за спеціальністю 223 Медсестринство галузь знань 22 Охорона здоров'я освітньо-професійна програма «Лікувальна справа» відповідно до складових галузевих стандартів фахової передвищої освіти затверджених МОН України (Наказ МОН «Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 223 Медсестринство галузі знань 22 Охорона здоров'я освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр»» № 1202 від 08.11.2021 року), освітньо-професійної програми «Лікувальна справа» 2023 та навчальних планів 2023 року.

КЗ КОР «Чорнобильський медичний фаховий коледж»

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	223 Медсестринство
Освітньо-професійна програма	Лікувальна справа

Критерії оцінювання досягнень здобувачів освіти

Засобами оцінювання результатів навчання можуть бути:

- диференційований залік;
- стандартизовані тести;
- командні проекти;
- реферати;
- опитування (усне або письмове; фронтальне, групове або індивідуальне);
- мультимедійні презентації здобувачів освіти;
- клінічні (ситуаційні) задачі;
- демонстрація практичних навичок;
- контрольна робота.

Оцінювання активності і знань здобувачів освіти відбувається під час практичних занять, поточного письмового та усного контролю, виконання підсумкових завдань.

Поточне оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти на практичних заняттях здійснюється за чотирибальною (національною) шкалою: «5» - (відмінно), «4» - (добре), «3» - (задовільно), «2» - (незадовільно) .

Критерії оцінювання знань і вмінь

При оцінюванні досягнень здобувачів фахової передвищої освіти враховується:

- застосування системного підходу: вміння бачити місце питання, що

розглядається, як в структурі теми, так і в структурі курсу в цілому;

- правильність та повнота розкриття питання, вміння чітко, логічно, систематизовано викласти матеріал;
- рівень осмислення навчального матеріалу, повнота розкриття змісту понять, характеру закономірних зв'язків та залежностей між явищами, які вони відображають, точність застосування наукових термінів;
- рівень виявлення аналітичних вмінь, вмінь обґрунтувати основні положення викладеного матеріалу, демонструючи навички наукового узагальнення проблеми та вміння зробити достатньо мотивовані висновки;
- вільне володіння матеріалом як вміння зробити його повний або концентрований виклад, так і вміння використовувати матеріал у новій навчальній ситуації, знання основних концепцій проблеми, яка розглядається, вміння мотивовано викласти власну точку зору;
- вміння бачити прикладний аспект (практичне застосування) знань, що висвітлюються;
- використання додаткової літератури;
- культура мовлення.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИЙ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ

на теоретичних заняттях

Оцінка «5» - здобувач освіти:

- дає повні відповіді на всі запитання, правильно визначає поняття;
- точно формулює думки і обґрунтовує їх;
- послідовно і точно викладає матеріал;
- грамотно оформлює свою відповідь;
- вміє вирішувати ситуаційні задачі з виділенням першочергових заходів по наданню допомоги на догоспітальному етапі (правильні логічно обґрунтовані відповіді)

Оцінка «4» - здобувач освіти:

- відповідь задовольняє ті ж самі вимоги, що й відповідають на оцінку «5», але студент зробив незначні помилки в теоретичних знаннях та допустив невеликі неточності.

Оцінка «3» - здобувач освіти:

- знає і розуміє основні положення теми, але: є прогалини в теоретичних знаннях, в обґрунтуванні та осмисленні ситуаційних задач, допускає помилки при визначенні понять, термінології;
- у відповіді немає чіткості, послідовності;
- не вміє вирішувати задачі;
- плутає послідовність дії при наданні невідкладної допомоги.

Оцінка «2» - здобувач освіти:

- не орієнтується в матеріалі;
- виявляє не розуміння теми;
- допускає істотні помилки, що спотворюють зміст вивченого;
- відповідь відсутня.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ

на практичних заняттях

Рівні навчальних досягнень	Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача освіти
1. Високий	«5»	<p>Здобувач освіти вільно володіє темою заняття. Виконуючи завдання, виявляє творчі здібності, самостійно проводить аналогії, надає порівняльні характеристики, обґрунтовуючи свої відповіді, користується широким арсеналом доказів своєї думки, наводить приклади.</p>
		<p>Володіє уміннями і компетенціями для здійснення виробничих функцій при виконанні типових та нестандартних завдань виробничої діяльності, в тому числі: доглядом за хворими, профілактичною, організаційно-методичною та технічною.</p> <p>При виконанні практичних навиків здобувач освіти</p> <ul style="list-style-type: none"> • Повністю, без помилок виконує всі етапи алгоритму дій в повному обсязі • Враховує показання і протипоказання • Застосовує навички спілкування з пацієнтом на всіх етапах алгоритму. <p>Здобувач освіти також володіє:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціально-особистісними компетенціями – системним та креативним мисленням, властивостями комунікабельності та адаптивності, доцільної критичності і самокритичності; 2. Загально-науковими компетенціями – має базові знання з теми і застосовує їх при виконанні виробничих завдань; 3. Загально-професійними та спеціалізовано-професійними компетенціями: <ul style="list-style-type: none"> - застосовує на практиці принципи медичної етики та деонтології; - розуміє соціальні та правові наслідки своєї професійної діяльності; - володіє комунікативними навичками; - використовує стандарти та нормативну базу галузі охорони здоров'я; - володіє навичками з охорони праці та інфекційної безпеки. <p>При тестовому контролі виконує завдання 90-100% від загальної кількості тестових завдань.</p>
2. Достатній	«4»	<p>Здобувач освіти володіє темою заняття, виконує типові завдання виробничої діяльності, орієнтується в нестандартних ситуаціях, усвідомлює основні поняття, може пояснити зв'язок між причиною і наслідками.</p> <p>Володіє уміннями і компетенціями для здійснення</p>

		<p>виробничих функцій при виконанні типових та нестандартних завдань виробничої діяльності, в тому числі: доглядом за хворими, профілактичною, організаційно-методичною та технічною.</p> <p>При виконанні практичних навиків здобувач освіти допускає помилки в підготовчому етапі. Процедури виконуються в правильній послідовності. Допущені помилки не впливають на кінцевий результат та стан здоров'я.</p> <p>Здобувач освіти також володіє:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціально-особистісними компетенціями – системним та креативним мисленням, властивостями комунікабельності та адаптивності, доцільної критичності і самокритичності; 2. Загально-науковими компетенціями – має базові знання з базових наук і застосовує їх при виконанні виробничих завдань; 3. Загально-професійними та спеціалізовано-професійними компетенціями: <ul style="list-style-type: none"> - застосовує на практиці принципи медичної етики та деонтології; - розуміє соціальні та правові наслідки своєї професійної діяльності; - володіє комунікативними навичками; -використовує стандарти та нормативну базу галузі охорони здоров'я; - володіє навичками з охорони праці та інфекційної безпеки. <p>При тестовому контролі виконує завдання 89,9-75 % від загальної кількості тестів.</p>
<p>3. Середній</p>	<p>«3»</p>	<p>Здобувач освіти виконує типові завдання професійної діяльності, має знання з теми заняття та базових дисциплін.</p> <p>Здобувач освіти володіє більшою частиною навчального матеріалу з теми, але не завжди робить правильні логічні висновки і узагальнення.</p> <p>Володіє загально-професійними і спеціалізовано професійними компетенціями.</p> <p>Не достатньо володіє навичками з охорони праці, інфекційної безпеки, знаннями нормативної бази в галузі охорони здоров'я.</p> <p>Володіє уміннями і компетенціями для здійснення виробничих функцій при виконанні типових та нестандартних завдань виробничої діяльності, в тому числі: доглядом за хворими, профілактичною, організаційно-методичною та технічною.</p> <p>При виконанні практичних навиків здобувач освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • допускає помилки, які завдають шкоди психологічному здоров'ю пацієнта • не може чітко указати показання і протипоказання для здійснення процедури • не чітко виконують підготовчий і завершальний етапи алгоритму практичного навичка. <p>При проведенні тестового контролю знань, виконує</p>

		завдання на рівні 74,9-60% від загальної кількості тестів.
4. Початковий	«2»	<p>Під час здійснення виробничих функцій, здобувач освіти виконує окремі типові завдання професійної діяльності. Не демонструє систему необхідних умінь для формування загально-професійних компетенцій, не володіє системним мисленням.</p> <p>Здобувач освіти частково усвідомлює значення теми для застосування в майбутній професійній діяльності.</p> <p>Не повністю розуміє або плутає значення ключових понять з теми. Не достатньо володіє теоретичними знаннями, вміннями та навиками. Не здатний відповідати на більшість питань.</p> <p>Допускає помилки, які завдають шкоди здоров'ю пацієнта.</p> <p>При проведенні тестового контролю знань, виконує завдання на рівні 59,9 % і менше.</p>

Оцінювання роботи здобувачів освіти

Критерії оцінювання	оцінки			
	5	4	3	2
1. Оцінка усної відповіді на підготовчому та основному етапах	Повна, обґрунтована з використанням медичної термінології	Повна з непевними поясненнями або помилками з використанням медичної термінології	Неповна відповідь, але основні поняття засвоєні	Матеріал не засвоєно, відповідь відсутня або неправильна
2. Оцінювання тестів	100 – 90 % правильних відповідей	89,9 – 75 % правильних відповідей	74,9 - 60 % правильних відповідей	59,9% та менше правильних відповідей
3. Рішення ситуаційних задач	Правильні логічно обґрунтовані відповіді	Правильні відповіді з недостатнім обґрунтуванням	Частково правильні відповіді, обрана тактика порушує стан пацієнта	Відповіді відсутні
4. Практичні навички	Правильно виконує практичні навички, дотримується алгоритму послідовності дій	Виконує практичні навички з порушенням алгоритму дій або помилками, які не порушують стан пацієнта	Виконує практичні навички з порушенням алгоритму дій або помилками, які незначно порушують стан пацієнта	Неправильно виконує практичні навички або допускає помилки, які наносять шкоду пацієнту
5 Активність	Проактивний Приймає участь у виконанні завдань. Сам продукує ідеї	Активний Приймає участь у виконанні завдань		Пасивний Не приймає участь у виконанні завдань

Розглянуто та схвалено на засіданні циклової комісії клінічних дисциплін

Протокол № __ від «__» серпня 20__ р.

Голова циклової комісії _____ Марія ШУЛЛА

Критерії оцінювання самостійної роботи здобувачів освіти

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти Розділу 2 «Вузькі дисципліни: оториноларингологія» складено для визначення рівня підготовки фахових молодших бакалаврів у закладі фахової передвищої освіти КЗ КОР «Чорнобильський медичний фаховий коледж» за спеціальністю 223 Медсестринство галузь знань 22 Охорона здоров'я освітньо-професійна програма «Лікувальна справа» відповідно до складових галузевих стандартів фахової передвищої освіти затверджених МОН України (Наказ МОН «Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 223 Медсестринство галузі знань 22 Охорона здоров'я освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр»» № 1202 від 08.11.2021 року), освітньо-професійної програми «Лікувальна справа» 2023 та навчальних планів 2023 року.

КЗ КОР «Чорнобильський медичний фаховий коледж»

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	223 Медсестринство
Освітньо-професійна програма	Лікувальна справа

Критерії оцінювання досягнень здобувачів освіти

Засобами оцінювання результатів навчання можуть бути:

- диференційований залік;
- стандартизовані тести;
- командні проекти;
- реферати;
- опитування (усне або письмове; фронтальне, групове або індивідуальне);
- мультимедійні презентації здобувачів освіти;
- клінічні (ситуаційні) задачі;
- демонстрація практичних навичок;
- контрольна робота.

Оцінювання активності і знань здобувачів освіти відбувається під час практичних занять, поточного письмового та усного контролю, виконання підсумкових завдань.

Поточне оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти на практичних заняттях здійснюється за чотирибальною (національною) шкалою: «5» - (відмінно), «4» - (добре), «3» - (задовільно), «2» - (незадовільно) .

Оцінка «5» (відмінно) ставиться, якщо у відповіді:

- зазначено і простежується розуміння місця питання, що розглядається, як в структурі теми, так і в структурі курсу в цілому;
- правильно і повно розкрито зміст матеріалу в обсязі програми, відповідь має чіткий, логічний та послідовний характер;
- повністю розкрито зміст понять, точно використано наукові терміни;
- відповідь насичена глибокими та розгорнутими судженнями;
- зроблено аргументовані висновки;
- здобувач освіти демонструє творче застосування знань при переформатуванні

запитання.

Оцінка «4» (добре) ставиться, якщо у відповіді:

- зазначено і простежується розуміння місця питання, що розглядається, як в структурі теми, так і в структурі курсу в цілому;
- майже повно розкрито основний зміст матеріалу, відповідь структурована, проте наявні окремі помилки у послідовності викладу;
- надано правильне визначення понять і чітко використано наукові терміни;
- недостатньо виваженою та аргументованою є доказова база, недостатньо мотивовані висновки;
- здобувач освіти вільно оперує знаннями, може застосовувати їх у новій навчальній ситуації;
- у відповіді трапляються окремі мовленнєві помилки.

Оцінка «3» (задовільно) ставиться, якщо у відповіді:

- зміст навчального матеріалу викладено неповно, фрагментарно, відповідь має недостатньо стійкий (здобувач освіти відповідав невпевнено) та послідовний характер;
- допущено певні помилки й неточності у використанні наукової термінології та визначенні понять;
- відповідь має формальний та переважно репродуктивний характер, висновки не аргументовані та не охоплюють всього змісту викладеного матеріалу;
- у новій навчальній ситуації здобувач освіти використовує лише окремі знання вивченого матеріалу;
- у відповіді наявні фактичні та мовленнєві помилки.

Оцінка «2» (незадовільно) ставиться, якщо у відповіді:

- здобувач освіти неспроможний відтворити зміст навчального матеріалу у певній послідовності, у відповіді окремі фрагменти знань перемежуються з розрізненими фактами та загальними фразами;
- допущено грубі помилки при визначенні понять та використанні термінології;
- викладений матеріал не узагальнено, висновки не сформульовано;
- у відповіді наявні грубі фактичні та мовленнєві помилки.

Оцінювання результатів практичної діяльності здобувачів освіти

Оцінка «5» (відмінно) - здобувач освіти самостійно і швидко підбирає необхідне обладнання для виконання практичних навичок. Може визначити мету та послідовність виконання маніпуляції. Вміє підготувати необхідне до маніпуляції, дотримується алгоритму дії, не допускає помилок.

Оцінка «4» (добре) - здобувач освіти самостійно підбирає необхідне обладнання. Може визначити мету та послідовність виконання маніпуляції. Визначає показання та протипоказання до маніпуляцій, вміє підготувати необхідне до маніпуляції, дотримується алгоритму дії. Допускає несуттєві помилки, які не впливають на кінцевий результат.

Оцінка «3» (задовільно) - здобувач освіти підбирає обладнання та

інструментарій за допомогою викладача. Послідовність виконання маніпуляції порушена.

Оцінка «2» (незадовільно) - здобувач освіти не знає, яке обладнання необхідно підібрати для виконання маніпуляції. Послідовність виконання маніпуляції порушена. Допущені помилки впливають на результат маніпуляції.

Оцінювання тестових завдань

Оцінка «5» (відмінно) - 100-90% правильних відповідей.

Оцінка «4» (добре) – 89,9-75% правильних відповідей.

Оцінка «3» (задовільно) – 74,9-60% правильних відповідей.

Оцінка «2» (незадовільно) – 59,9% і менше правильних відповідей.

Оцінювання розв'язання ситуаційної задачі

Оцінка «5» (відмінно) – здобувач освіти правильно виконав практичне завдання (ситуаційну вправу), спроможний аргументовано відстоювати свою думку.

Оцінка «4» (добре) - здобувач освіти показує не досить високі знання понятійного апарату та літературних джерел, вміє аргументувати свої думки та ставлення до відповідних категорій.

Оцінка «3» (задовільно) – здобувач освіти у цілому відповів на поставлене запитання, але не спромігся переконливо аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, показав недостатні знання літературних джерел.

Оцінка «2» (незадовільно) – здобувач освіти дає неправильну відповідь на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату та літературних джерел.

Оцінювання презентацій

Оцінка «5» (відмінно) - тему розкрито повно, використані матеріали демонструють розуміння теми, матеріал викладений в логічній послідовності, з використанням міждисциплінарних зв'язків, грамотно, раціонально використані можливості комп'ютерної анімації, презентація не перевантажена слайдами (до 15 слайдів), раціонально використані графіки, малюнки, діаграми тощо. Здобувач освіти чітко, впевнено та грамотно доповідає і викладає матеріал, відповідає на запитання, готовий до дискусії.

Оцінка «4» (добре) - тему розкрито частково, має місце порушення логічної послідовності, неповне використання міждисциплінарних зв'язків, допущені незначні граматичні помилки, недостатньо використані можливості комп'ютерної анімації, презентація перевантажена слайдами (або недостатньо слайдів для розкриття теми), на одному слайді багато дрібної інформації.

Оцінка «3» (задовільно) - наявні суттєві недоліки у виконанні презентації, тема розкрита частково, порушена логічна послідовність викладеного матеріалу, здобувач освіти не завжди з розумінням підбирає матеріал, допущені помилки як в презентації, так і в доповіді. Не використані можливості комп'ютерної анімації, відсутній аналіз представлених матеріалів.

Оцінка «2» (незадовільно) - тему не розкрито, в роботі відсутні графіки,

малюнки. Не використані можливості комп'ютерної анімації, відсутній аналіз представлених матеріалів. Здобувач освіти не володіє матеріалом, не може відповісти на запитання.

Оцінювання рефератів

Оцінка виставляється з урахуванням двох параметрів:

- 1) обсяг виконаного реферату;
- 2) якість написання.

Оцінка «5» (відмінно) ставиться за реферат, який має обсяг 12 або більше друкованих (рукописних) сторінок; проблема, яка в ньому розглядається, викладена повно, послідовно, логічно; список використаної наукової літератури нараховує 5-6 джерел, відповідає сучасним правилам оформлення бібліографії.

Оцінка «4» (добре) ставиться за реферат, який має обсяг 8 сторінок; тема реферату викладена досить повно, але є певні недоліки у логіці викладу; бібліографічний список нараховує 4-5 джерел, відповідає сучасним правилам, але містить певні помилки.

Оцінка «3» (задовільно) ставиться, коли обсяг реферату є недостатнім для викладення обраної проблеми, і тому проблема розглядається поверхово; у бібліографічному списку менше чотирьох наукових джерел і є помилки.

Оцінка «2» (незадовільно) ставиться, якщо тема реферату нерозкрита, у бібліографічному списку менше 2 наукових джерел, і він подається не за сучасними правилами.

Оцінювання самостійної роботи

Оцінка «5» (відмінно) - здобувач фахової передвищої освіти надав повну, обґрунтовану відповідь на питання, використав всі рекомендовані джерела інформації, чітко відповідає на поставлені питання, дотримана етика посилань.

Оцінка «4» (добре) - здобувач фахової передвищої освіти надав достатню відповідь на питання, використав матеріали основних джерел інформації, надає відповіді на поставлені питання, допускає незначні помилки в обґрунтуванні, дотримана етика посилань.

Оцінка «3» (задовільно) - здобувач фахової передвищої освіти орієнтується в поняттях, частково розкрив питання, використані тільки матеріали підручника, відповідає на поставлені питання невпевнено, допускає фактичні помилки, дотримана етика посилань дотримана частково.

Оцінка «2» (незадовільно) - здобувач фахової передвищої освіти не виконав роботу, на поставлені питання не відповідає або допускає грубі помилки.

13. Методичне забезпечення

1. До всіх лекційних занять підготовлені мультимедійні презентації та методичні розробки лекцій.
2. До кожного практичного заняття підготовлено методичні розробки, інструктивні карти, алгоритми виконання практичних навичок, набір ситуаційних задач різного

рівня складності.

3. Для виконання позааудиторної самостійної роботи підготовлені методичні розробки з тестовим матеріалом, задачами, запитаннями для самоконтролю, рекомендованою літературою.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. *Касевич Н.М.* Медсестринська етика і деонтологія: підручник. — К.:

- Медицина, 2010. — 200 с.
2. *Касевич Н.М., Шаповал К.І.* Охорона праці та безпека життєдіяльності медичних працівників: підручник. — К.: Медицина, 2010. — 248 с.
 3. *Мітін Ю.В.* Основи хвороб вуха, горла, носа. — К.: Здоров'я, 2001. — 224 с.
 4. *Мітін Ю.В.* Хвороби вуха, горла, носа: підручник. — К.: Медицина, 2010. — 192 с.
 5. *Оториноларингологія: підручник / Д.І. Заболотний, Ю.В. Мітін та ін.* — К.: Медицина, 2010. — 472 с.
 6. *Тарасюк В.С., Кучанська Г.Б.* Охорона праці і лікувально-профілактичних закладах. Безпека життєдіяльності: підручник. — К.: Медицина, 2010. — 488 с.
 7. *Яшан І.А. та ін.* Медсестринство в оториноларингології. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2000. — 236 с.

15. Інформаційні ресурси

1. <https://chmfc.com.ua/>